

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

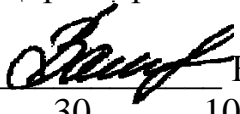
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н.Л. Замкова
30 10 2020

**МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
MONITORING AND EVALUATION OF PUBLIC POLICY**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»	/ bachelor
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	/ «Public management and administration»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	/ «Public management and administration»
Спеціалізація/ Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування»	/ «Public management and administration» та administration»

Вінниця 2020

Розробники: Іванченко Г.В., кандидат економічних наук, доцент
Семенюк І.Ю., кандидат економічних наук

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» –
Махначова Н.М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування
05.10.2020 р. пр. № 13; на засіданні вченої ради факультету економіки,
менеджменту та права 19.10.2020 р. пр. № 10 та засіданні вченої ради інституту
30.10.2020 р. пр. № 10.

Рецензенти:

внутрішній рецензент Махначова Н.М., к.е.н., доцент
зовнішній стейкхолдер Педорук І.Д., заступник директора Департаменту
інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької
облдержадміністрації, Заслужений журналіст України

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Нестеров А.В.

Підп. до друку 03.11.2020 р. Формат 60x84/16. Папір письм.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,16.
Обл.-вид. арк.0,85. Тираж 5. Зам. № 512.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання публічної політики» є формування комплексу професійної компетентності у здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» щодо теоретичних основ процесу реалізації публічної політики суб'єктами усіх рівнів, а також формування практичних навичок та вміння ідентифікувати та аналізувати проблеми публічної політики у всіх сферах суспільного життя, використовувати сучасні методи моніторингу та оцінювання, готувати аналітичні документи рекомендаційного характеру.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання публічної політики» для освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

- фахові компетентності:

ФК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК 15. Здатність надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання публічної політики» полягають:

ПРН 15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

ПРН 17. Розуміти взаємозв'язок державної політики та соціально-економічного розвитку країни, освітньо-культурного, етнопонаціонального та релігійно-конфесійного розвитку територіальних громад.

ПРН 18. Вміти застосовувати методи аналізу та оцінювання показників розвитку об'єкту управління, програм розвитку в сфері публічного управління та адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Децентралізація влади», «Публічне

управління та адміністрування», «Публічні комунікації», «Стратегія сталого розвитку».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувачі, які протягом семестру набрали 35 балів, допускаються до складання екзамену. Здобувачі, які під час поточного контролю набрали 75 і більше балів, екзамен складають автоматично.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього годин / кредитів	З них			
		Лекції	Практ.	Сам. роб.	
Тема 1. Публічна політика як предмет моніторингу та оцінювання	12	2	2	8	УО, Т
Тема 2. Методика та інструментарій моніторингу державної політики	14	4	4	6	СЗ
Тема 3. Процес оцінювання державної політики	14	4	4	6	ТЗ, Т
Тема 4. Суб'єкти моніторингу та оцінки державної політики	12	2	2	8	ПП
Тема 5. Моделі державної політики у системі моніторингу та оцінки	12	2	2	8	УО, Т
Тема 6. Оцінка діяльності органів виконавчої влади	14	4	4	6	ПО, УО, Т, СУН
Тема 7. Моніторинг та оцінка діяльності державних агентств	12	2	2	8	УО, СЗ
Тема 8. Громадський моніторинг державної політики	14	4	4	6	Т, ПП, СУН
Тема 9. Оцінка існуючих моделей державно-приватного партнерства: український та зарубіжний досвід	14	4	4	6	ПО, УО, Т, СУН
Тема 10. Моніторинг та оцінювання державних стратегій, програм та проектів	14	4	4	6	УО, ПО
Тема 11. Моніторинг та оцінка реформи державного управління в Україні	14	4	4	6	ПО, УО, Т, СУН
Тема 12. Моніторинг та оцінка розвитку електронного урядування та електронної демократії в Україні: інноваційний підхід	16	4	4	8	ПО, УО, Т, СУН
Тема 13. Моніторинг та оцінювання окремих сфер державної політики	12	2	2	8	НД, Т, СУН
Тема 14. Моніторинг та оцінка діяльності політичних партій	12	2	2	8	Т, ПП
Тема 15. Моніторинг та оцінка діяльності органів місцевого самоврядування	12	2	2	8	УО, ПП
Тема 16. Оцінка реформи децентралізації в Україні	14	4	4	6	УО, Т
Тема 17. Оцінка прийняття рішень у державній політиці	12	2	2	8	ПП, НД

Тема 18. Оцінка прийняття рішень у зовнішній політиці держави	14	4	4	6	ПО, УО, Т, СУН
Тема 19. Європейська практика моніторингу та оцінювання публічної політики	16	4	4	8	ПО, УО, Т, СУН
Тема 20. Моніторинг та оцінка наслідків державної політики в Україні	16	4	4	8	УО, СЗ
РАЗОМ	270/9	64	64	142	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення: НД – наукова доповідь, УО – усне опитування; ПП – підготовка презентації; Т – тестування; ІЗ – індивідуальне завдання; СУН – система управління навчанням MOODLE.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Публічна політика як предмет моніторингу та оцінювання

Сутнісна характеристика публічної політики. Суб'єкти формування публічної політики. Публічна та державна політика: спільне та відмінне. Реалізація публічної політики. Політичний процес. Результати та наслідки публічної політики. Вплив публічної політики на соціально-економічні умови розвитку суспільства. Українська практика формування та впровадження публічної політики.

Тема 2. Методика та інструментарій моніторингу державної політики

Поняття та види моніторингу. Джерела та методи збору інформації для моніторингу. Періодичність збору інформації для моніторингу. План моніторингу. Визначення та вибір індикаторів моніторингу. Залучення зацікавлених сторін до процесу моніторингу державної політики. Використання даних моніторингу державної політики. Підготування звіту за даними моніторингу.

Тема 3. Процес оцінювання державної політики

Сутність та значення оцінювання державної політики. Мета оцінювання державної політики. Розробка плану оцінювання державної політики. Процес оцінювання. Підготовка документів при здійсненні оцінювання державної політики. Використання результатів оцінювання державної політики для покращення розробки державних програм та стратегій.

Тема 4. Суб'єкти моніторингу та оцінки державної політики

Роль державних службовців у проведенні оцінки державної політики. Незалежні експертно-аналітичні установи та організації як суб'єкти моніторингу та оцінки державної політики. Здійснення оцінки державної політики аналітичними службами партій. Моніторинг та оцінка державної політики громадськими організаціями. Участь бізнесу у моніторингу та оцінці державної політики. ЗМІ як суб'єкт моніторингу та оцінки державної політики.

Тема 5. Моделі державної політики у системі моніторингу та оцінки

Інституціональна модель. Процесуальна модель. Модель груп. Модель еліт. Раціональна модель. Інкрементальна модель. Ігрова модель. Системна модель. Модель суспільного вибору.

Тема 6. Оцінка діяльності органів виконавчої влади

Передумови проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади. Цінності та принципи взаємодії влади з громадськістю. Мета та завдання оцінки діяльності органів виконавчої влади. Методи та інструменти оцінки діяльності органів виконавчої влади. Вимоги щодо публічного звітування

органів виконавчої влади. Документи, що використовуються для аналізу під час проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади. Проведення фокус-груп зі співробітниками державного органу. Звіт про результати оцінки діяльності органів виконавчої влади.

Тема 7. Моніторинг та оцінка діяльності державних агентств

Національне агентство України з питань державної служби. Державне агентство з питань електронного урядування України. Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами. Державне агентство інфраструктурних проектів України. Роль державних агентств у розвитку громадянського суспільства.

Тема 8. Громадський моніторинг державної політики

Завдання та роль громадського моніторингу державної політики. Етичні засади проведення громадського моніторингу. Особливості проведення громадського моніторингу. Оцінка результатів громадського моніторингу. Приклади проведення громадського моніторингу в Україні. Зарубіжний досвід проведення громадського моніторингу державної політики

Тема 9. Оцінка існуючих моделей державно-приватного партнерства: український та зарубіжний досвід

Сутність державно-приватного партнерства. Переваги державно-приватного партнерства. Основні сфери реалізації державно-приватного партнерства в Україні та світі. Основні моделі ДПП. Оцінка правового регулювання державно-приватного партнерства в Україні. Оцінка правового регулювання державно-приватного партнерства в ЄС. Правові аспекти застосування державно-приватного партнерства в рамках співробітництва громад. Моніторинг стану здійснення ДПП в Україні. Визначення ефективності проектів державно-приватного партнерства в Україні. Оцінка ризиків державно-приватного партнерства. Аналіз використання різних моделей ДПП в розрізі галузей народного господарства в різних країнах світу. Аналіз публічно-приватного партнерства в провідних індустріальних країнах світу. Оцінка розвитку державно-приватного партнерства в країнах з низьким і середнім рівнем доходу. Оцінка перспективних напрямів розвитку форм і методів співпраці держави та бізнесу в українській економіці.

Тема 10. Моніторинг та оцінювання державних стратегій, програм та проектів

Порядок розроблення державної стратегії. Принципи та організація роботи над проектом стратегії. Порядок розробки та виконання державних цільових програм. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегія реформування державного управління. Моніторинг та оцінка державних соціальних програм

та проектів. Моніторинг та оцінка державних програм та проектів економічного розвитку.

Тема 11. Моніторинг та оцінка реформи державного управління в Україні

Реформа державного управління як важлива передумова євроінтеграційного курсу України. План заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2019-2021 роки: моніторинг та оцінка. Моніторинг реалізації Концепції реформування системи оплати праці державних службовців. Стратегічний план діяльності НАДС. Громадська оцінка реформи державного управління (Shadow Report). Реформування Міністерств. Портал управління знаннями. Механізми реформування державного управління: аналіз зарубіжного досвіду. Оцінка перспективних напрямків реформування державного управління в Україні.

Тема 12. Моніторинг та оцінка розвитку електронного урядування та електронної демократії в Україні: інноваційний підхід

Оцінка стану переведення в онлайн-формат державних послуг та сервісів. Аналіз та оцінка проектів цифровізації в Україні. Визначення ролі міжнародних інституцій у процесі розвитку електронного урядування та електронної демократії в Україні. Оцінка результатів реалізації Програми EGAP в Україні. Єдина дизайн-система державних сайтів України. Моніторинг та оцінка роботи платформи електронної демократії. Моніторинг та оцінка цифрової трансформації регіонів України. «Цифрові» історії успіху громад. Інноваційні інструменти розробки та реалізації стратегії електронного урядування в Україні.

Тема 13. Моніторинг та оцінка окремих сфер державної політики

Бюджетна політика держави. Державна політика підвищення добробуту та захисту прав людини. Державна політика у сфері соціального захисту. Державна політика у сфері охорони здоров'я. Державна політика у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Державна політика у сфері освіти. Державна у сфері культури.

Тема 14. Моніторинг та оцінка діяльності політичних партій

Політичні партії в системі громадсько-політичних об'єднань. Політичні партії – суб'єкти виборчого процесу. Електоральна ефективність партії. Стратегія та тактика партій. Маркетингова стратегія партій. Специфіка формування іміджу партії. Програми політичних партій та їх функції. Зміст та критерії оцінки партійних програм. Оцінка діяльності політичних партій на основі досліджень масового виборця. Оцінка діяльності політичних партій на основі експертних досліджень. Оцінка елементів партійної системи.

Тема 15. Моніторинг та оцінка діяльності органів місцевого самоврядування

Сфери діяльності органів місцевого самоврядування, що підлягають моніторингу та оцінці. Визначення основних джерел даних для проведення

моніторингу та оцінки органів місцевого самоврядування. Вибір та обґрунтування індикаторів для проведення моніторингу та оцінки органів місцевого самоврядування. Методологія проведення анкетування цільових груп. Оцінка якості надання адміністративних послуг на місцевому рівні. Оцінка планування та програмування місцевого розвитку.

Тема 16. Оцінка реформи децентралізації в Україні

Сутність та ключові положення реформи децентралізації в Україні. Концепція реформування місцевого самоврядування. Об'єднані територіальні громади. Громадська оцінка реформи децентралізації в Україні. Методика оцінки глибини проникнення реформи децентралізації на території України. Ефективність реалізації реформи децентралізації в регіонах. Оцінка наслідків та перспектив реформи децентралізації в Україні.

Тема 17. Оцінка прийняття рішень у державній політиці

Сутність державно-політичного рішення. Роль державно-політичного рішення у розв'язанні державних проблем. Державно-політичне рішення як напрям державної політики. Технологія підготовки, прийняття та реалізації політичного рішення. Класичні моделі прийняття рішень. Суспільні аспекти прийняття політичних рішень. Теоретичні засади моніторингу та оцінювання державно-політичних рішень.

Тема 18. Оцінка прийняття рішень у зовнішній політиці держави

Становлення принципів зовнішньої політики України. Зовнішньополітичне рішення: сутність, значення, специфіка у порівнянні з іншими типами управлінських рішень. Суб'єкти прийняття зовнішньополітичних рішень. Механізм та процес прийняття зовнішньополітичного рішення. Становлення системи взаємодії органів державної влади та державних установ у сфері зовнішньої політики України. Оцінка механізмів імплементації зовнішньополітичних рішень в Україні. Моніторинг реформування законодавчої бази у сфері зовнішніх відносин України. Перебудова системи міжінституційної взаємодії в системі забезпечення зовнішніх відносин. Оцінка перспективних напрямів реформування системи прийняття зовнішньополітичних рішень в Україні.

Тема 19. Європейська практика моніторингу та оцінювання публічної політики

Особливості реалізації публічної політики країн Європейського Союзу. Роль Європейської комісії у розробці та впровадження публічної політики ЄС. Консультації зі стейкхолдерами в процесі розробки публічної політики. Моніторинг та оцінка публічної політики в ЄС. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Німеччині. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Естонії. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Польщі. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики у Франції. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики у Данії.

Тема 20. Моніторинг та оцінка наслідків державної політики

Вимірювання результативності державної політики. Ефективність державної політики. Економічність державної політики. Результати, вплив та наслідки державної політики. Напрямки поглиблення демократичних чинників оцінки та впровадження державної політики. Ціннісні критерії гармонізації державної політики.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: сутність та особливості реалізації публічної політики</p> <p>Вміти: визначати роль публічної політики у формуванні соціальних та економічних умов розвитку суспільства</p>	<p>Тема 1. Публічна політика як предмет моніторингу та оцінювання</p> <p>Лекція № 1</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутнісна характеристика публічної політики. 2. Суб'єкти формування публічної політики. 3. Публічна та державна політика: спільне та відмінне. <p>Література: Основна: 1-7 Додаткова: 7, 8 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка презентацій на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Основні парадигми формування публічної політики в сучасних умовах»; - «Функції публічної політики»; - «Реформування державної політики в Україні». 	
	<p>Практичне заняття № 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація публічної політики. 2. Результати та наслідки публічної політики. 3. Вплив публічної політики на соціально-економічні умови розвитку суспільства. 	2
<p>Знати: сутність, види та основні інструменти проведення моніторингу державної політики</p> <p>Вміти: визначати найбільш оптимальні індикатори для проведення моніторингу державної політики</p>	<p>Тема 2. Методика та інструментарій моніторингу державної політики</p> <p>Лекція № 2</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види моніторингу. 2. Джерела та методи збору інформації для моніторингу. <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 2; 9; 13 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p>Лекція № 3</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План моніторингу. 2. Визначення та вибір індикаторів моніторингу. 	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Принципи оприлюднення звіту щодо результатів моніторингу державної політики»; - «Формування альтернативних звітів моніторингу державної політики»; - «Аналіз нормативно-правових документів, що регламентують проведення моніторингу державної політики». 	

1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 2</p> <p>1. Залучення зацікавлених сторін до процесу моніторингу державної політики. 2. Використання даних моніторингу державної політики. 3. Підготування звіту за даними моніторингу.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 3</p> <p>Вирішення ситуаційних завдань по темі.</p>	2
<p>Знати: сутність та методику проведення оцінювання державної політики. Вміти: здійснювати оцінку окремих галузей державної політики.</p>	<p align="center">Тема 3. Процес оцінювання державної політики</p> <p align="center">Лекція № 4</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Сутність та значення оцінювання державної політики. 2. Мета оцінювання державної політики.</p> <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 2; 9; 13 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p align="center">Лекція № 5</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Розробка плану оцінювання державної політики. 2. Використання результатів оцінювання державної політики для покращення розробки державних програм та стратегій.</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Індивідуальні навчально-дослідні завдання: - «Проблемні питання формування системи оцінювання державної політики в Україні»; - «Прогнозування економічного та соціального розвитку на основі результатів оцінювання державної політики».</p>	
	<p align="center">Практичне заняття № 4</p> <p>1. Процес оцінювання. 2. Підготовка документів при здійсненні оцінювання державної політики.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 5</p> <p>Робота в малих групах (4-6 чол.): застосування методу «мозковий штурм» для визначення проблем оцінювання результатів державної політики в сучасних умовах. Презентація отриманих результатів.</p>	2
<p>Знати: основних суб'єктів, які проводять моніторинг та оцінку державної політики. Вміти: роль, основні функції та завдання суб'єктів моніторингу та оцінки державної політики</p>	<p align="center">Тема 4. Суб'єкти моніторингу та оцінки державної політики</p> <p align="center">Лекція № 6</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Роль державних службовців у проведенні оцінки державної політики. 2. Незалежні експертно-аналітичні установи та організації як суб'єкти моніторингу та оцінки державної політики. 3. Моніторинг та оцінка державної політики громадськими організаціями. 4. Здійснення оцінки державної політики аналітичними службами партій.</p>	2

1	2	3
	<p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 2; 6; 9; 11; 13 Інтернет-ресурси: 1-9</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Індивідуальне навчально-дослідне завдання на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль ЗМІ у проведенні моніторингу та оцінки державної політики у різних галузях. 2. Роль громадських організацій та об'єднань у проведенні моніторингу та оцінки державної політики. 3. Вплив бізнесу на визначення ключових пріоритетів державної політики шляхом здійснення моніторингу. <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь бізнесу у моніторингу та оцінці державної політики. 2. ЗМІ як суб'єкт моніторингу та оцінки державної політики. 	
<p>Знати: теоретичні особливості основних моделей державної політики</p> <p>Вміти: оцінювати моделі державної політики підтримки окремих сфер життєдіяльності суспільства.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 5. Моделі державної політики у системі моніторингу та оцінки</p> <p style="text-align: center;">Лекція № 7</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інституціональна модель. 2. Процесуальна модель. 3. Модель груп. 4. Модель еліт. <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 7 Інтернет-ресурси: 1-9</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка презентацій на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Переваги та недоліки основних моделей державної політики». - «Порівняльна оцінка моделей державної політики зайнятості молоді в Україні та Польщі». <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Раціональна модель. 2. Інкрементальна модель. 3. Ігрова модель. 4. Системна модель. 5. Модель суспільного вибору. 	2
<p>Знати: основні теоретико-методологічні засади проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади.</p> <p>Вміти: здійснювати оцінку діяльності органів виконавчої влади на основі визначених критеріїв</p>	<p style="text-align: center;">Тема 6. Оцінка діяльності органів виконавчої влади</p> <p style="text-align: center;">Лекція № 8</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади. 2. Цінності та принципи взаємодії влади з громадськістю. <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 9; 10; 13 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2

1	2	3
	<p style="text-align: center;">Лекція № 9 План лекції</p> <p>1. Мета та завдання оцінки діяльності органів виконавчої влади. 2. Методи та інструменти оцінки діяльності органів виконавчої влади.</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Опрацювати наявні у вільному доступі звіти про результати оцінки діяльності органів виконавчої влади за останні три роки. Результати представити у вигляді презентації.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 8</p> <p>1. Вимоги щодо публічного звітування органів виконавчої влади. 2. Документи, що використовуються для аналізу під час проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади. 3. Проведення фокус-груп зі співробітниками державного органу. 4. Звіт про результати оцінки діяльності органів виконавчої влади.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 9</p> <p>Робота в малих групах (4-6 чол.): організація групової дискусії щодо визначення доцільності та основних принципів проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади. Презентація отриманих результатів.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Знати: особливості функціонування та роль державних агентств Вміти: здійснювати оцінку діяльності державних агентств</p>	<p style="text-align: center;">Тема 7. Моніторинг та оцінка діяльності державних агентств Лекція № 10 План лекції</p> <p>1. Національне агентство України з питань державної служби. 2. Державне агентство з питань електронного урядування України. Література: Основна: 3-7 Додаткова: 9 Інтернет-ресурси: 1-9</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка есе на тему: «Роль державних агентств у розвитку громадянського суспільства».</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 10</p> <p>1. Національне агентство з питань запобігання корупції. 2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. 3. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами. 4. Державне агентство інфраструктурних проектів України.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

1	2	3
<p>Знати: основні теоретичні засади проведення громадського моніторингу державної політики в Україні.</p> <p>Вміти: оцінювати результати громадського моніторингу державної політики.</p>	<p align="center">Тема 8. Громадський моніторинг державної політики Лекція № 11 План лекції</p> <p>1. Завдання та роль громадського моніторингу державної політики. 2. Етичні засади проведення громадського моніторингу.</p> <p>Література: Основна: 3-8 Додаткова: 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p align="center">Лекція № 12 План лекції</p> <p>1. Особливості проведення громадського моніторингу. 2. Зарубіжний досвід проведення громадського моніторингу державної політики</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка есе на тему: «Роль громадського моніторингу у підвищенні якості державної політики».</p>	
	<p align="center">Практичне заняття № 11</p> <p>1. Оцінка результатів громадського моніторингу. 2. Приклади проведення громадського моніторингу в Україні.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 12</p> <p>Вирішення ситуаційних завдань по темі.</p>	2
<p>Знати: сутність та основні моделі державно-приватного партнерства</p> <p>Вміти: оцінювати та аналізувати моделі державно-приватного партнерства в Україні та світі</p>	<p align="center">Тема 9. Оцінка існуючих моделей державно-приватного партнерства: український та зарубіжний досвід Лекція № 13 План лекції</p> <p>1. Сутність державно-приватного партнерства. 2. Переваги державно-приватного партнерства. 3. Основні сфери реалізації державно-приватного партнерства в Україні та світі.</p> <p>Література: Основна: 3-8 Додаткова: 1; 3; 9 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p align="center">Лекція № 14 План лекції</p> <p>1. Основні моделі ДПП. 2. Оцінка правового регулювання державно-приватного партнерства в Україні. 3. Оцінка правового регулювання державно-приватного партнерства в ЄС.</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка презентації на тему:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналіз публічно-приватного партнерства в провідних індустріальних країнах світу. - Оцінка розвитку державно-приватного партнерства в країнах з низьким і середнім рівнем доходу. - Оцінка перспективних напрямів розвитку форм і 	

1	2	3
	методів співпраці держави та бізнесу в українській економіці.	
	<p align="center">Практичне заняття № 13</p> 1. Правові аспекти застосування державно-приватного партнерства в рамках співробітництва громад. 2. Моніторинг стану здійснення ДПП в Україні. 3. Визначення ефективності проектів державно-приватного партнерства в Україні.	2
	<p align="center">Практичне заняття № 14</p> 1. Оцінка ризиків державно-приватного партнерства. 2. Аналіз використання різних моделей ДПП в розрізі галузей народного господарства в різних країнах світу.	2
<p>Знати: механізми розробки та впровадження державних стратегій, програм та проектів. Вміти: оцінювати державні стратегії, програми та проекти соціального та економічного розвитку.</p>	<p align="center">Тема 10. Моніторинг та оцінювання державних стратегій, програм та проектів</p> <p align="center">Лекція № 15</p> <p align="center">План лекції</p> 1. Порядок розроблення державної стратегії. 2. Порядок розробки та виконання державних цільових програм. Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 3; 10 Інтернет-ресурси: 1-9	2
	<p align="center">Лекція № 16</p> <p align="center">План лекції</p> 1. Моніторинг та оцінка державних соціальних програм та проектів. 2. Моніторинг та оцінка державних програм та проектів економічного розвитку.	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> Підготовка презентації на тему: - Стратегія сталого розвитку України до 2030; - Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки.	
	<p align="center">Практичне заняття № 15</p> 1. Стратегія реформування державного управління. 2. Принципи та організація роботи над проектом стратегії.	2
	<p align="center">Практичне заняття № 16</p> Робота в малих групах (4-6 чол.): застосування методу «Mind Map» для визначення проблем моніторингу та оцінювання державних стратегій, програм та проектів Презентація отриманих результатів.	2
<p>Знати: особливості реформування державного управління в Україні Вміти: здійснювати моніторинг та надавати оцінку реалізації стратегічних напрямків</p>	<p align="center">Тема 11. Моніторинг та оцінка реформи державного управління в Україні</p> <p align="center">Лекція № 17</p> <p align="center">План лекції</p> 1. Реформа державного управління як важлива передумова євроінтеграційного курсу України. 2. План заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2019-2021 роки.	2

1	2	3
реформування державного управління в Україні	<p>моніторинг та оцінка.</p> <p>3. Моніторинг реалізації Концепції реформування системи оплати праці державних службовців.</p> <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 3; 8; 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	
	<p>Лекція № 18 План лекції</p> <p>1. Стратегічний план діяльності НАДС. 2. Громадська оцінка реформи державного управління (Shadow Report).</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Підготовка до дебатів з теми.</p>	
	<p>Практичне заняття № 17</p> <p>1. Реформування Міністерств. 2. Портал управління знаннями. 3. Механізми реформування державного управління: аналіз зарубіжного досвіду.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 18 Проведення дебатів на тему: «Оцінка перспективних напрямків реформування державного управління в Україні».</p>	2
<p>Знати: особливості впровадження електронного урядування та електронної демократії в Україні Вміти: здійснювати аналіз та оцінку проєктів цифровізації в Україні</p>	<p>Тема 12. Моніторинг та оцінка розвитку електронного урядування та електронної демократії в Україні: інноваційний підхід Лекція № 19 План лекції</p> <p>1. Оцінка стану переведення в онлайн-формат державних послуг та сервісів. 2. Аналіз та оцінка проєктів цифровізації в Україні. 3. Визначення ролі міжнародних інституцій у процесі розвитку електронного урядування та електронної демократії в Україні.</p> <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 3; 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p>Лекція № 20 План лекції</p> <p>1. Єдина дизайн-система державних сайтів України. 2. Моніторинг та оцінка роботи платформи електронної демократії. 3. Моніторинг та оцінка цифрової трансформації регіонів України.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Підготувати доповідь на тему: «Оцінка результатів реалізації Програми EGAP в Україні».</p>	

	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 19</p> <p>1. «Цифрові» історії успіху громад. 2. Інноваційні інструменти розробки та реалізації стратегії електронного урядування в Україні.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 20</p> <p>Вирішення ситуаційних завдань по темі.</p>	2
<p>Знати: концептуальні особливості реалізації державної політики у різних сферах суспільного життя. Вміти: здійснювати моніторинг та оцінку окремих сфер державної політики.</p>	<p align="center">Тема 13. Моніторинг та оцінка окремих сфер державної політики</p> <p align="center">Лекція № 21</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Бюджетна політика держави. 2. Державна політика підвищення добробуту та захисту прав людини. 3. Державна політика у сфері соціального захисту. Література: Основна: 3-7 Додаткова: 2; 5; 12; 14; 16 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Написання есе на тему: «Оцінка державної політика підвищення добробуту та захисту прав людини в умовах трансформації громадянського суспільства».</p>	
	<p align="center">Практичне заняття № 21</p> <p>1. Державна політика у сфері охорони здоров'я. 2. Державна політика у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. 3. Державна політика у сфері освіти. 4. Державна у сфері культури.</p>	2
<p>Знати: теоретичні особливості діяльності політичних партій як суб'єктів реалізації державної політики. Вміти: оцінювати діяльність політичної партії, її стратегію, партійну програму.</p>	<p align="center">Тема 14. Моніторинг та оцінка діяльності політичних партій</p> <p align="center">Лекція № 22</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Політичні партії в системі громадсько-політичних об'єднань. 2. Політичні партії – суб'єкти виборчого процесу. 3. Електоральна ефективність партії. 4. Стратегія та тактика партій. Література: Основна: 3-7 Додаткова: 7; 9 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Підготовка доповіді, презентації на теми: - «Оцінка діяльності політичних партій на основі експертних досліджень»; - «Маркетингова стратегія партій»; - «Специфіка формування іміджу партії».</p>	
	<p align="center">Практичне заняття № 22</p> <p>1. Програми політичних партій та їх функції. 2. Зміст та критерії оцінки партійних програм. 3. Робота в малих групах: використання методу «case study» для оцінки діяльності політичних партій.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: теоретико-методологічні засади проведення моніторингу та оцінювання діяльності органів місцевого самоврядування</p> <p>Вміти: оцінювати стратегії та програми місцевого розвитку</p>	<p>Тема 15. Моніторинг та оцінка діяльності органів місцевого самоврядування Лекція № 23 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> Сфери діяльності органів місцевого самоврядування, що підлягають моніторингу та оцінці. Визначення основних джерел даних для проведення моніторингу та оцінки органів місцевого самоврядування. Вибір та обґрунтування індикаторів для проведення моніторингу та оцінки органів місцевого самоврядування. Методологія проведення анкетування цільових груп <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 3; 4 Інтернет-ресурси: 1-9</p> <p>Самостійна робота студентів Опрацювання та доповнення матеріалів лекції. Підготовка до дебатів.</p> <p>Практичне заняття № 23 Робота в малих групах (4-6 чол.): проведення дебатів щодо вирішення дискусійних питань розробки стратегій місцевого розвитку.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
<p>Знати: сутність та концептуальні засади проведення реформи децентралізації в Україні.</p> <p>Вміти: визначати ефективність впровадження реформи децентралізації.</p>	<p>Тема 16. Оцінка реформи децентралізації в Україні Лекція № 24 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність та ключові положення реформи децентралізації в Україні. Концепція реформування місцевого самоврядування. <p>Література: Основна: 3-8 Додаткова: 14; 15 Інтернет-ресурси: 1-10</p> <p>Лекція № 25 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> Громадська оцінка реформи децентралізації в Україні. Методика оцінки глибини проникнення реформи децентралізації на території України. <p>Самостійна робота студентів Використовуючи дані інтернет-ресурсу decentralization.gov.ua підготуватись до дебатів.</p> <p>Практичне заняття № 24</p> <ol style="list-style-type: none"> Ефективність реалізації реформи децентралізації в регіонах. Оцінка наслідків та перспектив реформи децентралізації в Україні. <p>Практичне заняття № 25 Робота в малих групах (4-6 чол.): проведення дебатів щодо вирішення дискусійних питань проблем та переваг реформи децентралізації в Україні.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>

1	2	3
<p>Знати: особливості прийняття рішень на державному рівні.</p> <p>Вміти: на основі здобутих теоретичних знань оцінювати результативність державно-політичних рішень</p>	<p>Тема 17. Оцінка прийняття рішень у державній політиці Лекція № 26 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність державно-політичного рішення. 2. Роль державно-політичного рішення у розв'язанні державних проблем. 3. Теоретичні засади моніторингу та оцінювання державно-політичних рішень. <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 9; 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Індивідуальне навчально-дослідне завдання на тему:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Класичні моделі прийняття рішень»; - «Суспільні аспекти прийняття політичних рішень». 	
<p>Знати: особливості прийняття рішень на державному рівні у сфері зовнішньої політики.</p> <p>Вміти: на основі здобутих теоретичних знань оцінювати результативність державно-політичних рішень у сфері зовнішньої політики</p>	<p>Практичне заняття № 26</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державно-політичне рішення як напрям державної політики. 2. Технологія підготовки, прийняття та реалізації політичного рішення. 3. Класичні моделі прийняття рішень. 4. Суспільні аспекти прийняття політичних рішень. <p>Тема 18. Оцінка прийняття рішень у зовнішній політиці держави Лекція № 27 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення принципів зовнішньої політики України. 2. Зовнішньополітичне рішення: сутність, значення, специфіка у порівнянні з іншими типами управлінських рішень. 3. Суб'єкти прийняття зовнішньополітичних рішень. <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 9; 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p>	2
	<p>Лекція № 28 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізм та процес прийняття зовнішньополітичного рішення. 2. Становлення системи взаємодії органів державної влади та державних установ у сфері зовнішньої політики України. 3. Оцінка механізмів імплементації зовнішньополітичних рішень в Україні. 	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Написати есе на тему: «Перспективні напрями реформування системи прийняття зовнішньополітичних рішень в Україні»</p>	

1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 27</p> <p>1. Моніторинг реформування законодавчої бази у сфері зовнішніх відносин України. 2. Перебудова системи міжінституційної взаємодії в системі забезпечення зовнішніх відносин. 3. Оцінка перспективних напрямів реформування системи прийняття зовнішньополітичних рішень в Україні.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 28</p> <p>Вирішення ситуаційних завдань по темі.</p>	2
<p>Знати: особливості моніторингу та оцінювання публічної політики в ЄС. Вміти: на основі здобутих теоретичних знань визначати кращий досвід європейської практики моніторингу та оцінювання публічної політики для її імплементації в Україні</p>	<p align="center">Тема 19. Європейська практика моніторингу та оцінювання публічної політики</p> <p align="center">Лекція № 29</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Особливості реалізації публічної політики країн Європейського Союзу. 2. Роль Європейської комісії у розробці та впровадженні публічної політики ЄС.</p> <p>Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 8; 9; 10 Інтернет-ресурси: 1-9</p> <p align="center">Лекція № 30</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Консультації зі стейкхолдерами в процесі розробки публічної політики. 2. Моніторинг та оцінка публічної політики в ЄС.</p> <p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Опрацювати наявні у вільному доступі звіти про результати моніторингу та оцінювання публічної політики європейських держав. Результати представити у вигляді презентації.</p> <p align="center">Практичне заняття № 29</p> <p>1. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Німеччині. 2. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Естонії.</p> <p align="center">Практичне заняття № 30</p> <p>1. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики в Польщі. 2. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики у Франції. 3. Особливості моніторингу та оцінки публічної політики у Данії.</p>	2
	<p align="center">Тема 20. Моніторинг та оцінка наслідків державної політики</p> <p align="center">Лекція № 31</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Вимірювання результативності державної політики. 2. Ефективність державної політики.</p> <p>Література: Основна: 3-7</p>	2

1	2	3
	Додаткова: 1; 9; 10 Інтернет-ресурси: 1-9	
Знати: ключові показники та індикатори результативності та ефективності державної політики. Вміти: визначати результативність та ефективність державної політики та надавати оцінку її наслідків.	Тема 20. Моніторинг та оцінка наслідків державної політики Лекція № 31 План лекції 1. Вимірювання результативності державної політики. 2. Ефективність державної політики. Література: Основна: 3-7 Додаткова: 1; 8; 9 Інтернет-ресурси: 1-9	2
	Лекція № 32 План лекції 1. Напрямки поглиблення демократичних чинників оцінки та впровадження державної політики. 2. Ціннісні критерії гармонізації державної політики.	2
	Самостійна робота студентів Підготовка творчої доповіді: «Державна політика в Україні: виклики сьогодення та перспективи розвитку».	
	Практичне заняття № 31 1. Економічність державної політики. 2. Результати, вплив та наслідки державної політики.	2
	Практичне заняття № 32 Робота в малих групах (4-6 чол.): проведення дискусії щодо оцінки наслідків державної політики в Україні.	2
ВСЬОГО:		270/9

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. *Адміністративне право. Загальна частина : альбом схем : навч. посібник / за заг. ред. О. В. Кузьменко. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2015. Систем. вимоги: Acrobat Reader. URL: //10.0.2.150/docs/CUL/Admin_pravo_zag_chast_Kuzmenko.pdf.*

2. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. *Загальна теорія політики: навч. посіб.* К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.

3. *Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.].* К.: НАДУ, 2014. 448 с.

4. Новакова О.В., Пашина Н.П. *Аналіз державної політики: навчальний посібник.* Вид. 2-е, перероб. і доп. Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2017. 304с.

5. *Оптимізація процесу аналізу державної політики для становлення належного суспільного врядування [Текст] : наук. розробка / Е. А. Афонін, В. В. Голубь, Л. В. Гонюкова та ін. ; за заг. ред. В. В. Тертички, Г. Л. Рябцева.* К.: Псіхея, 2016. 48 с.

6. *Основні підходи до аналізу та оцінювання державної політики [Текст] : наук. розробка / Е. А. Афонін, В. В. Голубь, Л. В. Гонюкова та ін. ; за заг. ред. В. В. Тертички, Г. Л. Рябцева.* К. : Псіхея, 2016. 48 с.

7. *Сорока Л. В., Плакся Н. А. Адміністративне право і процес: опорний конспект лекцій.* Київ : КНТЕУ, 2016. 114 с.

Додаткові

1. *Аналіз державних стратегічних документів України щодо врахування адаптованих для України Цілей Сталого Розвитку до 2030 року: Аналітична доповідь.* К.: Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017. 84 с.

2. *Аналіз державної політики та нормативно-правових актів на відповідність принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків / Авторка Сулова О.І., [ФОП Москаленко О. М.].* Київ, 2017. 90 с.

3. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. *Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб.* К.: 2017. 121 с.

4. Берданова О., Вакуленко В. *Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник.* Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К.: ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.

5. *Біляев Я. М. Організаційні засади механізмів державної політики щодо забезпечення соціальної мобільності молоді. Державне управління: удосконалення та розвиток.* 2019. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2019/105.pdf.

6. Волинець С. С. *Щодо визначення поняття " державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства". Аспекти публічного управління.* 2018. № 6-7. С. 54–63.

7. Делія О. В. *Інституційна сфера політичного середовища державної політики: до формування поняття. Аспекти публічного управління.* 2017. № 8-9. С. 5–10.

8. Дослідження державних політик: методологія, процедури та європейські практики : монографія / авт. кол. : [Л. В. Гонюкова, В. М. Козаков, В. А. Ребкало та ін.] ; за заг. ред. Л. В. Гонюкової, В. М. Козакова. Київ : НАДУ, 2018. 400 с. URL: <http://academy.gov.ua/social/pages/dop/2/files/b710d940-b89c-4a73-9c68-ba033e1bd602.pdf>.

9. Звіт за результатами діяльності Аналітичного центру CEDOS у 2018 році. URL: <https://cedos.org.ua/uk/pages/zvit-za-2018-rik>.

10. Звіт про базові вимірювання: Принципи державного управління. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/17-presentation-2018/09.2018/11.09.2018Ukraine%20Baseline%20Measurement%20Report%202018_UA.pdf.

11. Купрій В., Паливода Л. *Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади : навч. посіб. К. : Макрос, 2011. 200 с.*

12. Литвин В. В. *Теоретичні засади та удосконалення механізмів реалізації державної податкової політики. Державне управління: удосконалення та розвиток.* 2018. № 12. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/12_2018/104.pdf.

13. Оцінка та моніторинг державної політики через альтернативні звіти (Shadow Report). URL: https://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/OcinkaMonitoring_DerjPolitiki_AlernativZvit_KerivniPrincipy.pdf.

14. Самойлова І. І. *Аналіз державної політики щодо реалізації бюджетної децентралізації та ефективність реформування бюджетної системи в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток.* 2019. № 1. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/1_2019/25.pdf.

15. Тітов М. *Визначення правових дефініцій як ключ до успішного продовження реформи з децентралізації влади в Україні. Право України.* 2019. № 3. С. 287–295.

16. Шабардіна Ю. В., Хоменко І. В. *Державна політика у сфері розвитку малого підприємництва. Економіка та держава.* 2019. №12. С. 89–94. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2019/18.pdf.

Інтернет-ресурси

Інтернет-адреса ресурсу	Назва ресурсу
1 http://www.president.gov.ua/	Офіційний сайт Президента України
2 http://www.kmu.gov.ua/	Урядовий портал
4 http://www.rada.kiev.ua/	Офіційний веб-портал Верховної Ради України
5 https://ces.org.ua/	Центр економічної стратегії

- 6 <https://www.ipas.org.ua/> Інститут аналізу політики та стратегій
- 7 <http://www.ier.com.ua/> Інститут економічних досліджень і політичних консультацій
- 8 <http://www.icps.com.ua/> Міжнародний центр перспективних досліджень
- 9 <http://www.center.gov.ua/> Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу
- 10 <https://decentralization.gov.ua/> Офіційний сайт реформи децентралізації в Україні